

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis, Commentariorum Libri LVIII

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Pugnacitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

JOHANNIS PIERII VALERIANI HIEROGLYPHICORUM

LIRER IV.

DE IIS QUÆ PER EQUUM
SIGNIFICANTUR.

Ex sacris Ægyptiorum Literis.

AD PETRUM VICTORIUM.

Uperes, Petre Victori, ut ex amicis nonnulli intellexi, qua ratione modoque hieroglyphica Leo-
nis, Elephanti, & id genus animalium plurimorum explicuisse me accepisti, qua fuerint Equi
quoque significati apud eosdem Ægyptios tibi describi. Verum scias, pauca ea esse, quæ super
Equo Sacerdotes illi tradiderint, quippe qui animal uti profanum assernabantur: neque enim
Sacerdoti licebat equo vebi. Sed enim Græci, Latiniq; neque non Hebræi; multa super eo scitu digni-
fima memoria prodiderunt, quæ hoc explicabimus Commentario. Præter enim id, quod obsequi tibi ju-
cundissimum existimabam, invitavit me ad hujusmodi lucubrationem animalis ipsius dignitas, vigor, &
nature ejus spectatissima quadam excellentia. Non enim ex eo genere est, quod parvi facere debeamus,
cum tot ex Equo humano generi commoditates obveniant, sive domestici, sive publicis sit usibus adhiben-
dus. Sed frustra hic Equum laudare aggredior, cum super eo tam multa, & tam præclara toto passim com-
mentario reperiantur, quæ qualianam sint, hinc jam, ut instituimus, dicere incipiamus.

BELLUM. CAP. I.

Primum vero omnium Equi hieroglyphicum est, belli signum
esse, clarissimo Virgilii testimonio, dicentis,

*Ænsid. lib. 3**Bello armantur Equi, bellum hæc arma minantur.*

Et Duellicam Equorum prolem Lucretius appellat. Idem hoc
intellexisse Ægyptios didicimus ex Plutarcho, quod & in Leone
tetigimus. Horum quippe post obitum apparuisse Osiridi, quem
multarum rerum usum edocuerit, præcipue quod animal bello
utilius esset sciscitanti, Equum ei negotio maxime commo-
dum, responderit. Cumque Osiris Leonem præstare arbitrare-
tur, respondisse Horum: Possè quidem eum auxilio esse verum
ubi semel fugam arripuisset, irrevocabilem abire: cum alioqui bellatori necesse esset nonnun-
quam cedere, nonnunquam ex inclinata jam acie rursus hostes aggredi, proque loco & tempore
Fortunæ sese imperiis accommodare, idcircoque Equum omnibus his officiis omnino magis offi-
ciosum esse. Unde Xenophon 3. de Græcorum reditu: *Una, ait, Equites re præstant, quod in fuga cer-
tius est illis subsidium.* Aristoteles in Ethicis, virtutem in Equo eam præcipue laudat, qua sit ad
currendum portandumque hominem idoneus, & ad invadendum expectandumque hominem
hostem minime formidolosus. Galenus de Partibus; *Prævalidum, ait, animal esse, & generosum, cum*

Georg. lib. 3; ἰσχυρόν dicit, μήτε ἄθρονον. Hinc illud apud Maronem,*Generosus pullus in arvis.*

PUGNACITAS. CAP. II.

Neque temere Vespas *ἰεργλυφικῶς* ex Equino cadavere significari tradiderunt Ægyptii: imo
non temere esse dixerunt, quod ex corrupto ejus cadavere vespæ progenerentur. Hoc enim
tantum

A tantum apud Horum super Equo reperias & pervulgatus aqua omnes fertur:

ἵπποι ἐπὶ σφοικῶν γένεσις, τὰυρεὶ δὲ μελισσῶν.
Nam culices ab Equis, sed Apes ab origine Tauri.

VESPÆ.

Diligentes enim rerum naturalium observatores, ex Bovillo occipitis cerebro apes gigni tadidère, ex Asini cerebro crabones, uti ex Equo vespas, atque ex humano cadavere serpentem Non tamen hic simpliciter vespæ intelligendum, sed quod per vespam idemtidem soliti essent significare, per cujus hieroglyphicum pugnacitatem & infestum adversus hostes ingenium ostendebat: de qua inter infecta loco suo differuimus.

CELERITAS. CAP. III.

B Adhæc celeritatis indicium est, Equus quodque apud Lucretium, *Fortis Equi vis*, legitur, Marcellus *celeris* exponit, eoque spectare volunt Virgilianum illud,

En. lib. 11.

Quidnam egregium si femina forti Fidis equo?

ubi Aruns Camillam equi pernicitate fretam: non virtute sua strenuam, incusat. Multa vero invenias apud rerum scriptores super Equorum pernicitate: sed id ego tantum memorabo, quod Alanis à Probo Imperatore devictis, Equus in præda repertus est, qui, ut captivi attestabantur, centum ad diem passuum millia decurreret, perque octo vel decem dies vigore minime fracto perduraret. Sed enim eam in militaribus Equis fugacitatem Imperator ipse contempsit, repudiatumque fugitivo militi potius quam forti convenire indicavit, ἵπποι Ἰβλῶ Nympham apud Hesiodum invenias, quod nomen ob velocitatem effictum autumant interpretes: vim quippe aquarum eam intelligentes, qua navigia cursu celerrimo rapiuntur. Quique Neptuno appinguntur Equi, pernicis ejusdem cursus indices habentur, qui maritima sit navigatione. Naves enim Equorum curruumque usum affatim suggerunt, unde & Equos, & curruum Neptuno videmus attributos: nam is apud Maronem,

En. lib. 1.

Ἐλθέτε Equos, corrύς, volans dat loni secundo.

Jam & proverbium à Cicerone usurpatum est super celeritate, tum Equis, tum velis, ad Quint. Frat. Sic ego (ait) te sepe exitante cursu, corrigam tarditatem tuam tum Equis, tum velis. De omni vero conatu adhibito, in Officiis sic ait: *Cum his velis Equisque, decertandum est.* Astronomi undecimo Virginis gradu Equum admovent ad hominis velocitatem indicandum qui cum eo sit gradu lucem auspicatus. Appingebatur vero Neptuno Equus anteriore parte figura sua posteriore vero effigie piscis, qui caudam in spira replicaret, quod veteres sculpturæ passim, & plerique Gallieni numi palam faciunt, in quibus inscriptio est, NEPTUNO CONS. AUG. Nota præterea est fabula, in Deorum concilio pro imponendo Athenis nomine, percussa à Neptuno petra exiliisse serum Equum. Nam & interpres Pindari rem tangit hujusmodi. Passim vero apud veteres Neptunus Equestris dicitur. Ajunt insuper, primo illi Equo, quem Neptunus protulit. Scyphio nomen fuisse, adeo sibi concors in nugis toto Græcia semper fuit, ut nulla sit tam absurda fabula, quæ aliquo assertionis testimonio careat. Quodque fictum

Gallieni numi.

D à Poëtis est, Saturnum in Equum versum, quem tunc etiam pernicitate insignem canunt, uti Maro,

—Pernix Saturnus, & altum

Georg. lib. 3.

Pelion hinnitu fugiens implevit Equino:

quidam ex Astronomis ad astri velocitatem figmentum referunt, cum amplissima cæli spatia diurno motu velocissime transcurrat, si quanto distet intervallo, quamque magno circuiu supra planetas reliquos feratur, consideraverimus: quamvis altero motu, quem hi naturalè dicunt, tardissimus planetarum omnium videatur. Ab hujusmodi pernicitate Abacuntis Prophetæ dictum, *Quia ascendes super Equos tuos*, Theologi de Apostolis prædictum volunt, unde repentina salus esset omnibus piis proventura. Et unius sane celeritatis ergo Virgilianus Aeneas præmia proponit, *Equum insignem phaleris,*

Abac. c. 3.

En. lib. 5.

ei,